

**VYHODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB MESTA TRENČÍN ZA ROK 2023 A AKTUALIZÁCIA
NÁRODNOSTNEJ ŠTRUKTÚRY OBYVATEĽSTVA**

ÚVOD

Mesto Trenčín vypracúva a schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pričom dokument vychádza z národných priorít rozvoja sociálnych služieb a zároveň zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode. Určuje potreby rozvoja sociálnych služieb, a tým Mesto Trenčín deklaruje záujem o udržateľnosť a rozvoj sociálnych služieb. Komunitný plán nadväzuje alebo sa opiera o celý rad iných dokumentov a zákonov, ktoré ho determinujú, avšak sa nejedná o uzatvorený dokument. Vznikol v úzkej spolupráci s členmi pracovnej skupiny delegovanej Mestským úradom Trenčín, ktorí svojimi podnetmi a praktickými skúsenosťami s fungovaním sociálnych služieb v meste Trenčín prispeli k návrhu Komunitného plánu. V neposlednom rade boli do tvorby Komunitného plánu zapojení i poskytovatelia sociálnych služieb na území mesta Trenčín. Dokument prešiel pripomienkovým konaním, ktoré pozostávalo z pripomienkovania členov pracovnej skupiny, členov Komisie sociálnych vecí a verejného poriadku. Výsledné znenie dokumentu bolo prerokované s kompetenčne príslušnou komisiou mestského zastupiteľstva (Komisia sociálnych vecí a verejného poriadku) a pripomienky členov Komisie boli zapracované do výsledného znenia dokumentu. Z vyššie uvedeného dôvodu bol Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Trenčín pre obdobie 2018 - 2021, dňa 04.07.2018 predložený a schválený Uznesením mestského zastupiteľstva č. 1504/2018. Následne bola aktualizácia Komunitného plánu sociálnych služieb Mesta Trenčín na obdobie do roku 2030, v ktorej boli okrem iného premietnuté zmeny vyplývajúce z aktuálnej právnej legislatívy, schválená Uznesením Mestského zastupiteľstva v Trenčíne konaného dňa 21.02.2023 Uznesením č. 162/2023. Vyhodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb Mesta Trenčín za roky 2018 – 2022 bolo prerokované na zasadnutí príslušnej Komisie sociálnych vecí a verejného poriadku dňa 08.11.2023 a komisia ho zobrala na vedomie.

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou všetkých plánovacích činností. Znamená pozorné a pravidelné sledovanie procesov a ich výstupov a pravidelné porovnávanie reálneho stavu so stavom plánovaným. Tento dokument je zameraný na zhodnotenie Komunitného plánu sociálnych služieb Mesta Trenčín za rok 2023

a jedná sa o sumárne hodnotenie. Jeho cieľom je posúdiť, do akej miery boli vďaka uskutočňovaným aktivitám a projektom dosiahnuté vytýčené ciele Komunitného plánu. Zároveň je úlohou hodnotenia zaznamenať aj informácie, ktoré sú využiteľné k presnejšiemu a reálnejšiemu vymedzeniu cieľov nasledujúceho obdobia.

V druhej časti dokumentu sa budeme venovať aktualizácii národnostnej štruktúry obyvateľstva so zameraním na pomoc a podporu odídencom z Ukrajiny v meste Trenčín vzhľadom na migračnú vlnu spôsobenú vojenským konfliktom na Ukrajine po začatí celkovej vojny Ruska proti Ukrajine.

Spracovali:

- Edita Prekopová - riaditeľka Sociálnych služieb mesta Trenčín
- Eva Struhárová - predsedníčka Komisie sociálnych vecí a verejného poriadku
- Patrik Čech - vedúci Útvaru sociálnych vecí MSÚ TN
- Silvia Ondrejčková – odborný garant a zhotoviteľ
- Dana Vániová – aktér pomoci a poskytovateľ služieb odídencom z Ukrajiny

**PRIORITY A OPATRENIA PRE PODPORU ROZVOJA
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE TRENČÍN ZHODNOTENIE
ZREALIZOVANÝCH OPATRENÍ ZA ROK 2023**

**A. PRIORITA 1 - KVALITNÉ A UDRŽATEĽNÉ SOCIÁLNE SLUŽBY
V MESTE TRENČÍN**

Opatrenie	Charakteristika
1.1. Kvalita a udržateľnosť doplnkových služieb pre obyvateľov dovoz obedov	Zabezpečenie skvalitňovania a udržateľnosti doplnkovej služby pre obyvateľov - rozvoz jedla
Stav:	Rozvoz obedov je doplnková služba nad rámec zákona o sociálnych službách, ktorá naďalej pokračuje napriek veľmi tvrdej konkurencii v rámci súkromného sektora.
Komentár:	Splnené v roku 2023. V rámci sociálnej politiky Mesta Trenčín, SSMTN, m.r.o. pokračovali v rozvoze obedov. V roku 2023 bolo dodaných 15 566 obedov. Priemerný denný počet obedov dodaných do domácností bol 64,5 obedov. Popri tejto službe zamestnanci pri dovoze obedov monitorujú sociálnu situáciu prijímateľa a občas vypomáhajú pri nákupoch, prípadne intervedujú pri zhoršenej životnej situácií prijímateľov.

B. PRIORITA 2 – SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE

Opatrenie	Charakteristika
2.1.	Rekonštrukcia existujúceho zariadenia za účelom skvalitnenia služieb, debarierizácia objektu a vytvorenie

Skvalitnenie služieb krízovej intervencie – Nízkoprahové denné centrum/Nocľaháreň	podmienok pre rozšírenie ponuky podporných sociálnych služieb (pozri Opatrenie 3.1)
Stav:	Od roku 2022 realizovaná komplexná rekonštrukcia nízkoprahového denného centra /nocľahárne na jestvujúcom mieste ul. M. Nešpora č. 8 z výzvy číslo IROP-PO2-SC211-2018-27 - Podpora poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni.
Komentár:	Čiastočne splnené v roku 2023 - prevádzka otvorená v roku 2024 Realizovaná plánovaná rekonštrukcia a modernizácia objektu, ktorá zahŕňa debarierizáciu, skvalitnenie služieb krízovej intervencie a zakomponovanie podpornej služby - práčovňa a sušiareň.

Opatrenie	Charakteristika
2.2. Priestorové podmienky pre rozvoj služieb krízovej intervencie	Vytvorenie vhodných priestorových podmienok pre rozvoj služieb krízovej intervencie prostredníctvom rozdelenia zariadení Nízkoprahové denné centrum/ Nocľaháreň do samostatných častí, (po rekonštrukcii sa nebude nízkoprahové denné centrum a nocľaháreň rozdeľovať do iných objektov spĺňajúcich priestorové a technické parametre kladené na tieto zariadenia a ich rozvoj
Stav:	Od roku 2022 realizovaná komplexná rekonštrukcia nízkoprahového denného

	<p>centra /nocľahárne na jestvujúcom mieste ul. M. Nešpora č. 8 z výzvy číslo IROP-PO2-SC211-2018-27 - Podpora poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni, pričom budú služby krízovej intervencie rozdelené do samostatných oddelených častí.</p>
Komentár:	<p>Čiastočne splnené v roku 2023 - prevádzka otvorená v roku 2024</p> <p>Spodná časť objektu bude využívaná ako nocľaháreň na prenocovanie klientov a vrchná časť bude slúžiť ako nízkoprahové denné centrum na priame riešenie a zmierňovanie zložitej životnej situácie núdznych klientov. Vybavené samostatnou miestnosťou na poskytovanie sociálneho poradenstva.</p>

Opatrenie	Charakteristika
<p>2.3.</p> <p>Personálne podmienky pre rozvoj služieb krízovej intervencie</p>	<p>Terénni pracovníci so špecifikáciou cieľovej skupiny – sociálne vylúčení, ľudia bez domova</p>
Stav:	<p>Terénna sociálna služba krízovej intervencie pre ľudí bez domova poskytovaná na území Mesta Trenčín kompetentnými pracovníkmi Sociálnych služieb mesta Trenčín s aktívnou participáciou terénneho pracovníka Mestskej polície Trenčín.</p>
Komentár:	Splnené v roku 2023

	Terénna práca je zameraná na mapovanie a vyhľadávanie fyzických osôb, ktoré sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie základného sociálneho poradenstva, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.
--	--

C. PRIORITA 3 – PODPORNÉ SOCIÁLNE SLUŽBY

Opatrenie	Charakteristika
3.1. Rozšírenie podporných služieb - Práčovňa	Vytvorenie práčovne v objekte existujúceho Nízkoprahového denného centra/Nocľahárne
Stav:	Od roku 2022 realizovaná komplexná rekonštrukcia nízkoprahového denného centra /nocľahárne na jestvujúcom mieste ul. M. Nešpora č. 8 z výzvy číslo IROP-PO2-SC211-2018-27 - Podpora poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni, pričom bude sociálna služba krízovej intervencie doplnená o podpornú službu na pranie a sušenie ošatenia
Komentár:	Čiastočne splnené v roku 2023 - prevádzka otvorená v roku 2024 V rámci komplexnej rekonštrukcie a modernizácie nízkoprahového denného centra/nocľahárne bola vytvorená samostatná práčovňa a sušiareň v

	danom objekte (Väzba na opatrenie č. 2.1.).
--	---

Opatrenie	Charakteristika
3.2. Rozšírenie podporných služieb – Komunitné centrum	Vytvorenie Komunitného centra na území mesta Trenčín
Stav:	Priamo v malej marginalizovanej rómskej komunite na Kasárenskej ulici Útvar sociálnych vecí Mestského úradu Trenčín, resp. Komisia sociálnych vecí a verejného poriadku vyčlenila jednu mestskú obytnú bunku, ktorá bola vybavená písacími stolmi, stoličkami, počítačom a základnými školskými potrebami. V nepravidelných intervaloch navštevujú miestnu komunitu dobrovoľníci/čky z radov študentov a venujú sa deťom z komunity, pričom ich doučujú rôzne školské predmety, hrajú spoločenské hry, kreslia, vystrihujú, spievajú, či trávia čas pohybovými hrami v okolí komunitnej obytnej bunky.
Komentár:	Splnené v roku 2023. Komunitná obytná bunka vytvorila útulný a praktický priestor na zmyslupné voľnočasové aktivity pre deti a mládež, čím sa prispieva k pozitívnemu rozvoju ich osobnosti a preventívne sa vplýva proti vzniku sociálno-patologických javov.

Opatrenie	Charakteristika
3.3. Rozšírenie podporných služieb – terénny pracovník, koordinátor aktivít/ pomoci pre odíedencov z Ukrajiny	Terénny pracovník, podpora integračných programov/činností, vytvorenie prvého kontaktného miesta - pre odíedencov z Ukrajiny, koordinátor a mediátor služieb
Stav:	Ľuďom z Ukrajiny utekajúcim pred vojnovým konfliktom bolo zabezpečené poskytovanie pomoci a integrácie zo strany MsÚ Trenčín, IOM, UNHCR, MVO a ďalších aktérov pomoci vrátane dobrovoľníkov.
Komentár:	Splnené v roku 2023. Vytvorenie a podpora kontaktného miesta, ktoré slúžilo na poskytovanie základných informácií pre cudzincov prichádzajúcich do mesta Trenčín.

**D. PRIORITA 4 – SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ
SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO
POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z
DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU**

Opatrenie	Charakteristika
4.1. Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu	Podpora AAL v podmienkach TSK, Trenčiansky samosprávny kraj AAL - “Active Assistance Living “
Stav:	Zapojenie do projektu TSK - Projekt je zameraný na vytvorenie a zavedenie nástroja pre podporu asistovaného života pre občanov odkázaných na pomoc inej osoby alebo občanov so

	<p>slabšou zdravotnou alebo fyzickou kondíciou. Cieľom je vytvorenie podmienok na zavedenie a poskytovanie sociálnej služby – monitorovanie a signalizácia potreby pomoci prostredníctvom elektronického systému „Inteligentná Domáca Asistentka“ IDA založenom na monitorovaní domáceho prostredia odkázanej osoby a signalizácii vzniku neštandardnej situácie dohliadajúcej osobe. Využitie asistenčných technológií oddiali nástup užívateľov do pobytového zariadenia a umožní im zotrvanie v prirodzenom domácom prostredí, prípadne skorší návrat do domáceho prostredia po hospitalizácii, či poskytnutí sociálnej služby. Služba bola v roku 2023 poskytnutá 61 klientom.</p>
<p>Komentár:</p>	<p>Splnené v roku 2023. IDA - Inteligentná Domáca Asistentka nepretržite, 24 hodín denne, zaznamenáva údaje o pohybe v domácnosti aj mimo nej. V prípade vzniku rizikovej situácie (napr. náhle zhoršenie zdravia, cudzia osoba v domácnosti a pod.) systém IDA sám vyšle upozornenie o možnom probléme blízkej osobe, ktorú si určí prijímateľ sám. Táto dohliadajúca osoba preverí situáciu spätným zavolaním a v prípade potreby privolá pomoc. Dohliadajúcou osobou môže byť blízka osoba ako</p>

	napríklad rodinný príslušník, sused, rodinný známy a pod.
--	---

E. PRIORITA 5 – SOCIÁLNE SLUŽBY PRE RODINY S DEŤMI

Opatrenie	Charakteristika
<p>5.1. Skvalitnenie sociálnej služby pre rodiny s deťmi - Jasle</p>	Rekonštrukcia objektov a areálov detských jaslí na území mesta Trenčín
<p>Stav:</p>	<p>V roku 2022 bola podaná žiadosť o obnovu budovy detských jaslí z “Plánu obnovy”. Po realizácii tohto projektu je plánovaná úspora energií na prevádzku. V roku 2023 bola schválená podaná žiadosť na rekonštrukciu objektu a do konca roka prebiehala administratívna časť k podpisu zmluvy s ministerstvom. Samotná rekonštrukcia bude započatá až v roku 2024.</p>
<p>Komentár:</p>	<p>Čiastočne splnené v roku 2023.</p> <p>Detské jasle sú zariadenie, v ktorom sa poskytuje celodenná odborná starostlivosť o deti. Starostlivosť o dieťa v jasliach je zabezpečovaná so zohľadnením osobitostí jednotlivých vekových skupín detí. Výchovné, ale i vzdelávacie aktivity sú realizované s prihliadnutím na vek, zdravotný stav, ale i stupeň psychosomatického vývoja detí tak, aby podporovali, upevňovali a rozvíjali ich telesné i duševné zdravie. So zameriavaním na individuálny prístup ku každému dieťaťu.</p>

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
Terénna sociálna služba krízovej intervencie pre ľudí v nepriaznivej životnej situácii poskytovaná Sociálnymi službami mesta Trenčín s priamou podporou Mestskej polície Trenčín	Nedostatočné kapacity vybraných sociálnych služieb v meste
Samostatná mestská rozpočtová organizácia pokrývajúca kvalitné a udržateľné sociálne služby v meste	Služby komunitného charakteru pre mládež a rodiny
Kvalita poskytovaných sociálnych služieb v pobytovej i terénnej forme	Kapacity samosprávy na riešenie mimoriadnych situácií a kríz (COVID – 19, migračné krízy)
Denné centrum Sihoť a podpora aktívnych seniorov v detašovaných pracoviskách (bývalé kluby dôchodcov)	Integračné a komunitné aktivity s cudzincami, zber a analýza dát
Aktivity krízového charakteru na pomoc ľuďom v zložitej životnej situácii	
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – Inteligentná domáca asistentka	
Príležitosti	Ohrozenia
Zamestnávanie cudzincov v SSMTN	Nedostatočné kapacity zamestnancov v SSMTN
Tréningové bývanie a tréningový program pomoci núdznym	Nízka variabilita preventívnych aktivít cielených na deti a mládež
Rekonštrukcia objektu a areálu detských jasí	Silná konkurencia dovozu obedov reštauračnými službami
Vytvorenie strategického dokumentu zaoberajúceho sa prácou s cudzincami a ich podporou so začleňovaním	Migrácia príslušníkov z tretích krajín a migračná vlna z dôvodu vojenského konfliktu na Ukrajine
Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami v aktivitách pre cudzincov	Regresívny typ populácie

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Pri celonárodnom sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 sa zistila 92% slovenská národnosť, ktorá výrazne dominuje nad ostatnými národnosťami. Z dlhodobého pohľadu ide o nárast (podľa SODB 2011 bola národnostná štruktúra obyvateľstva Trenčína tvorená z 85% slovenskou národnosťou). V tabuľke č. 1 sú znázornené ostatné národnosti, ktoré sa vyskytujú v katastrálnom území. Do ostatných národností spadá moravská, poľská, vietnamská, bulharská, chorvátska, srbská, židovská, rumunská, albánska, rakúska, grécka, sliezska, čínska, talianska, kórejská, anglická, francúzska, turecká, iránska, írsky a kanadská národnosť.

TABUĽKA 1 : NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA (ŠÚ SR, 2022)

Národnosť	Numerický počet	Percentuálne
slovenská	50 573	92,39
maďarská	99	0,18
rómska	22	0,04
rusínska	21	0,04
česká	715	1,31
ukrajinská	57	0,01
nemecká	20	0,04
ostatné	3233	5,91

OSOBY Z INÝCH KRAJÍN V OKRESE TRENČÍN

Mesto Trenčín spolupracuje s Centrom pre výskum etnicity a kultúry (ďalej len „CVEK“). CVEK je nezávislá mimovládna organizácia, ktorá sa snaží svojimi výskumnými, analytickými a vzdelávacími aktivitami prispieť k vytváraniu spravodlivejšej a súdržnejšej spoločnosti. Na základe tejto spolupráce sú údaje v tejto kapitole uvedené v podrobnejšej štruktúre pre územie okresu Trenčín, a to

k 22.1.2020 a posledné aktuálne informácie k 31.12.2022. Jej aktivity sú zamerané predovšetkým na etnické, jazykové a náboženské menšiny.

Z uvedených údajov vyplýva, že celkový počet cudzincov v okrese Trenčín k 22.1.2020 bol 2640. Podľa dát dostupných od Úradu hraničnej a cudzineckej polície (ďalej len "UHCP"), ktoré poskytol mestu Trenčín CVEK, ku koncu roku 2022, žilo v okrese Trenčín po vypuknutí vojny už 5981 cudzincov (občanov krajín EÚ/EHP + štátnych príslušníkov tretích krajín + odídencom), teda viac ako dvojnásobný počet.

Toto číslo nie je presné, nakoľko podľa pravidiel cudzinci z krajín EÚ sa nemusia odhlasovať. Naopak je tu fakt, že tí, ktorí sú v území len v rámci pracovnej mobility (do 3 mesiacov) nepotrebujú pobyt a tak v tejto štatistike nie sú (tých je výrazne viac).

V tabuľkách č. 2 až 8 uvádzame delenie cudzincov podľa pohlavia, veku, typu pobytu a krajiny pôvodu pre porovnanie v rokoch 2020 a 2022. Tento údaj je zaujímavý, keďže z tabuľky č. 8 je zrejmé, že cudzinci pochádzajú z viac ako 70 krajín.

Najviac ľudí je z Ukrajiny - takmer 900 (pred vojnovým konfliktom k 22.01.2020), nasledujú okolité krajiny a Srbsko. Ostatné krajiny spadajú do počtu pod 50 osôb. Počet osôb z Ukrajiny sa v rámci celého územia Slovenskej republiky zmenil v dôsledku vojenského konfliktu, ktorý v krajine začal vo februári 2022 a v dôsledku ktorého sa začal veľký migračný pohyb osôb medzi Ukrajinou a susednými krajinami. Odídeni z Ukrajiny krajinami prechádzali do inej cieľovej krajiny. Časť z nich ostala na území Slovenska, s tým, že budú postupovať podľa aktuálnej bezpečnostnej situácie na Ukrajine, a preto sú tieto počty nie pevné, ale pohyblivé.

TABUĽKA 2 : POČET CUDZINCŮV PODĽA POHLAVIA V OKRESE TRENČÍN K 22.1.2020 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2022)

Pohlavie	Počet
Muži	1789
Ženy	824
Spolu	2640

TABUĽKA 3 : POČET CUDZINCOV PODĽA POHLAVIA V OKRESE TRENČÍN K 31.12.2022 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2024)

Pohlavie	Počet
Muži	3071
Ženy	2910
Spolu	5981

TABUĽKA 4 : POČET CUDZINCOV PODĽA VEKU V OKRESE TRENČÍN K 22.1.2020 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2022)

Vek	Počet
0-18	161
19-60	2235
61+	244
Spolu	2640

TABUĽKA 5 : VEKOVÉ ROZDELENIE CUDZINCOV V ROKU K 31.12.2022 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2024)

Vek	Počet
0-17	1031
18 - 64	4611
65+	339
Spolu	5981

TABUĽKA 6 : POČET CUDZINCOV PODĽA TYPU POBYTU V OKRESE TRENČÍN K 22.1.2020 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2022)

Typ pobytu	Počet
Trvalý	1268
Prechodný	1345

Tolerovaný	-
Spolu	2613

TABUĽKA 7 : POČTY CUDZINCOV PODĽA POHLAVIA A TYPOV POBYTOV k 31.12.2022 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2024)

Typ pobytu	Muži	Ženy	Cudzinci spolu
Trvalý	964	487	1451
Prechodný	1451	740	2191
Tolerovaný	656	1683	2239
Spolu	3071	2910	5981

TABUĽKA 8 : POČET CUDZINCOV PODĽA KRAJINY PÔVODU V OKRESE TRENČÍN K 22.1.2020 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, CVEK, 2022)

Krajina pôvodu	Počet
Afganistan	3
Alžírsko	2
Argentína	2
Arménsko	1
Austrália	1
Bangladéš	3
Belgicko	6
Bielorusko	10
Bosna a Hercegovina	16
Brazília	3
Bulharsko	17

Česká republika	306
Čína	53
Dánsko	4
Egypt	5
Estónsko	1
Filipíny	4
Fínsko	2
Francúzsko	24
Gambia	1
Ghana	3
Grécko	5
Gruzínsko	49
Holandsko	22
Chorvátsko	21
India	21
Irán	8
Irak	1
Írsko	7
Japonsko	8
Jordánsko	1
Kanada	17
Kazachstan	12

Keňa	1
Kirgizstan	7
Kórea	21
Libanon	7
Líbya	5
Litva	5
Lotyšsko	3
Macedónsko	29
Maďarsko	19
Malajzia	3
Moldavsko	14
Nemecko	246
Nigéria	5
Poľsko	60
Portugalsko	2
Rakúsko	56
Rumunsko	76
Rusko	57
Slovinsko	5
Veľká Británia	47
USA	20
Mexiko	3

Srbsko	252
Sýria	34
Španielsko	5
Švajčiarsko	8
Švédsko	3
Taliansko	58
Thajsko	16
Tunisko	7
Turecko	9
Ukrajina	824
Vietnam	54

DOSTUPNÉ DÁTA O ODÍDENCOCH V TRENČÍNE

TABUĽKA 9 : POČET DETÍ Z UKRAJINY V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH K 12.9.2024 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, 2024)

Rok	Počet detí
2022	78
2023	35
2024	24

TABUĽKA 10 : POČET DETÍ Z UKRAJINY NA ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH K 16.9.2024 (MESTSKÝ ÚRAD TRENČÍN, 2024)

Školský rok	Počet
9/ 2022	166
9/ 2023	160
9/ 2024	164

Dôležitým faktorom nastavenia služieb a kapacít pre žiakov z Ukrajiny na základných školách v zriaďovateľskej kompetencii Mesta Trenčín je, že sa počet žiakov drží od

začiatku vojny na približne rovnakom čísle. Ak zoberieme fakt, že časť žiakov postúpi z deviateho ročníka základnej školy na strednú školu, tak to potvrdzuje predpoklad, že aj naďalej prichádzajú noví žiaci do nižších tried k začiatku nového školského roku. Nakoľko ak by sme zohľadnili počty detí v materských školách, tam po roku 2022 z počtu 78 zapísaných detí klesol v roku 2024 tento počet na tretinu, s počtom 24 detí z Ukrajiny.

TABUĽKA 11 : POČET PRACUJÚCICH CUDZINCŮV (ÚPSVaR TRENČÍN, 2024)

Rok	Počet
2021	1056
2022	1500
2023	1833
2024	2047

Podľa informácií z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „ÚPSVaR TN“) z hľadiska štátneho občianstva v roku 2024 prevažnú časť (cca 70%) tvoria občania Ukrajiny, ďalej Srbsko, Gruzínsko, India, Vietnam.

Cudzinci najčastejšie obsadzujú tieto pracovné pozície: montážny pracovník káblových zväzkov, montážny pracovník v strojárskvej výrobe, montážny pracovník elektronických zariadení, vodič ťažného nákladného vozidla, pracovník v sklade.

Prostredníctvom ÚPSVaR TN bola odídencom z Ukrajiny vyplácaná pomoc v hmotnej núdzi a dotácia osobe so závažným zdravotným postihnutím v uvedených rokoch 2022 až 2024.

TABUĽKA 12 : POČET POBERATEĽOV Z UKRAJINY POMOCI V HMOTNEJ NÚDZI K 31.7.2024 (ÚPSVaR TRENČÍN, 2024)

Rok	Počet poberateľov
2022	642
2023	361
7/2024	106

TABUĽKA 13 : POČET POBERATEĽOV Z UKRAJINY DOTÁCIE OSOBE SO ZÁVAŽNÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM K 31.07.2024 (ÚPSVAR TRENČÍN, 2024)

Rok	Počet poberateľov
2023	25
7/2024	20

MIGRÁCIA Z UKRAJINY

Súčasná dáta o počte odídencov hovoria o tom, že v okrese Trenčín k 15.9.2024 malo pridelené dočasné útočisko **3312** ľudí z Ukrajiny. Komplexné a aktuálne informácie uvádzame v tabuľke č. 17, ktorá ponúka vekové a rodové rozdelenie v jednotlivých okresoch kraja.

Z tohto dôvodu sme sa tejto národnostnej skupine venovali a naďalej sa budeme venovať najrozsiahlejšie. Vzhľadom na migračnú vlnu spôsobenú vojenským konfliktom na Ukrajine po začatí celkovej vojny Ruska proti Ukrajine.

V roku 2024 je zrejmé, že sa konflikt javí ako dlhodobý a preto sa počty ľudí z Ukrajiny neznižujú, práve naopak, a je predpoklad, že časť odídencov v území zostane dlhodobo, možno natrvalo.

Neistota a zmeny, ktoré prebiehajúci konflikt spôsobuje nielen v Slovenskej republike, v Európe, ale i v ostatných krajinách sveta má vplyv aj na poskytovanie samotných služieb samosprávou. Jej prispôbenie sa meniacej situácii či už v rovine politickej, organizačnej, finančnej a v neposlednej miere aj celospoločenskému nastaveniu, kedy je často prvým kontaktom, príp. jej predstavitelia sú vystavení nestálej situácii s deklarovanou podporou, ktorá nie je v postačujúcom rozsahom, ani v adekvátnom čase, kedy je situáciu potrebné riešiť. Za spomínané obdobie sú to práve samosprávy, ktoré museli reagovať „okamžite“ na vzniknutú situáciu, preukázali svoju flexibilitu, odbornosť, zastrešenie nových tém a riešenie krízových akútnych problémov. Vytvorili personálne, priestorové podmienky, vznikli organizačné štruktúry, kedy poskytovali služby či z vlastných kapacít, alebo v spolupráci s externými inštitúciami. Situácia bola ťažká, ale v rámci možností preukázali svoju schopnosť.

Predpoklad bol, že aj keď nie v najakútnejšej potrebe, ale i keď s oneskorením im bude poskytnutá podpora, systémové riešenie. Toto sa neudialo, resp. v nedostačujúcej miere. Situácia, s ktorou aktuálne zápolia je práve opačná. V dôsledku čoho dochádza k zrušeniu, obmedzeniu už poskytovaných služieb, napr. konkrétne k 31.3.2024 zatvorenie kancelárie IOM v Trenčíne, pričom nie je vytvorená alternatíva, perspektíva.

Ak sa zruší vybudovaná fungujúca štruktúra, ktorej aktéri majú know-how, prax, odhodlanie a nevytvorí sa alternatíva, nie je perspektíva pokrytia týchto oblastí iným spôsobom vytvára sa problém do budúcnosti, ktorý sa prejaví znovu v danom území, v oblastiach, ktoré budú riešiť znovu samosprávy, či už v oblasti školstva, sociálnych služieb a pod.

Mesto Trenčín v rámci koordinácie a poskytovania aktuálnych informácií zriadilo online informačný bod na webovom sídle mesta, kde odídenci ale i ďalšie skupiny majú k dispozícii komplexné tematické celky týkajúce sa aktivít, služieb a iniciatív.

Skutočný počet osôb z Ukrajiny sa v rámci celého územia Slovenskej republiky mení, nakoľko dochádza často k zmene adresy, v rámci jedného mesta, okresu alebo naopak aj medzi regiónmi. Častým javom je cestovanie medzi aktuálnym bydliskom na Slovensku a pôvodným bydliskom na Ukrajine za rodinou, a to nielen vysokoškolákov, ale u celých rodín. Takáto migrácia vytvára tlak na celý systém sociálnych služieb na území mesta Trenčín a vyžaduje od samosprávy, ale i ďalších partnerov reaktivitu na aktuálnu situáciu premietajúcu sa do kapacít, portfólia služieb, ale i v celkovom inštitucionálnom a procesnom rámci manažmentu sociálnych služieb na území mesta.

V SWOT analýze k vyhodnoteniu Komunitného plánu za rok 2023 sociálna komisia uvádza medzi slabými stránkami okrem iného *Kapacity samosprávy na riešenie mimoriadnych situácií a kríz (COVID – 19, migračné krízy), Integrované a komunitné aktivity s cudzincami.*

V ohrozeniach uvádzajú *Migrácia príslušníkov z tretích krajín, Migračná vlna z dôvodu vojenského konfliktu na Ukrajine.*

Toto dokazuje tvrdenie uvedené v predchádzajúcich odsekoch.

Medzi príležitosťami nachádzame *Vytvorenie strategického dokumentu zaoberajúceho sa prácou s cudzincami a ich podporou so začleňovaním, Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami v integračných a komunitných aktivitách pre cudzincov.*

SPOLUPRÁCA S CVEK A UNHCR

Centrum pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) v spolupráci s UNHCR (Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov) ponúka možnosť spolupráce samosprávam, ktoré majú záujem zlepšovať svoj prístup k utečencov a utečenkám z Ukrajiny a ďalším cudzincom a posilňovať tak ich začleňovanie na lokálnej úrovni. Spolupráca trvá do 31.12.2024. Mesto Trenčín sa do spolupráce zapojilo a na je základe prebehli doposiaľ tieto aktivity:

V úvode, dňa 21.05.2024, bolo zorganizované stretnutie na pôde samosprávy, kde boli spoločne identifikované hlavné výzvy v oblasti začleňovania utečencov a utečieniek, ktorým samospráva čelí. Podľa toho nastavili obsah vzdelávacích workshopov.

V ďalších fázach sú v pláne 2 jednodňové vzdelávacie workshopy.

Prvý sa uskutočnil dňa 25.06.2024, zameraný bol na rozvoj interkultúrnych zručností zamestnancov/kýň samosprávy, ale aj ďalších aktérov v meste.

Druhý sa uskutoční dňa 07.11.2024 a bude zameraný na zber a analýzu relevantných dát o utečencoch a utečenkách na lokálnej úrovni . Počas trvania spolupráce bude navrhnutý systém zberu a analýzy relevantných dát, ktorý by mal pomôcť samosprávam zefektívniť ich prístup k dátam o tom, aké komunity v ich mestách žijú. V závere spolupráce bude zorganizovaný spoločný okrúhly stôl v Bratislave, pri ktorom sa stretnú všetky zapojené samosprávy, a ktorý umožní vzájomnú výmenu skúseností z oblasti začleňovania utečencov a utečieniek.

KANCELÁRIA IOM V TRENČÍNE

Poskytovanie humanitárnej pomoci dobrovoľníckou skupinou Trenčín pomáha Ukrajine pri Kultúrnom centre aktivity Trenčín od vypuknutia migračnej krízy v roku 2022 vyústila intenzívnou snahou jej pracovníkov, dobrovoľníkov a vytváraním profesionálnych štruktúr do zriadenia kancelárie Medzinárodnej organizácie pre migráciu (ďalej „IOM“) v Trenčíne.

Na základe vynikajúcej spolupráce, poskytovania služieb na vysoko profesionálnej úrovni v oblastiach široko odzrkadľujúcich potrebu cieľovej skupiny bolo podpísané Memorandum o spolupráci medzi Mestom Trenčín a IOM.

Žiaľ, musíme konštatovať, že k 31.3.2024 bola kancelária IOM zatvorená z dôvodu neposkytnutia štátnej dotácie na jej prevádzku.

V nasledujúcej časti sú uvedené predovšetkým údaje od jej pracovníčky, Ing. Dany Vániovej, o činnosti kancelárie IOM ako i možné perspektívy ďalšej spolupráce, pokiaľ by sa situácia zlepšila a došlo k finančnej podpore od štátu (podotýkame, že v postačujúcej miere pokrývajúcej dopyt z regiónov), aby bolo možné nadviazať na doteraz vykonané, a príp. aj posúvať poskytovanie služieb k čo možno najlepšej miere efektivity na celoslovenskej úrovni.

Spolupráca neziskových organizácií v práci s cudzincami môže byť dočasná, preto je potrebné navrhnuť a vytvoriť určitú schému práce s cudzincami.

SCHÉMA PRÁCE S CUDZINCAMI

- **ADRESÁTI POMOCI**
- **FORMY POMOCI**
- **POSKYTOVATELIA POMOCI**
- **UDRŽATELNOSŤ – PLÁN**

ADRESÁTI POMOCI

Počty ľudí s dočasným útočiskom

Počas mapovaného obdobia rokov 2023 – 2024 sme zaznamenali mierny nárast počtu ľudí s dočasným útočiskom evidovaných na území mesta Trenčín, a tiež okresu Trenčín. Nárast je spôsobený:

- Príchod nových utečencov priamo z Ukrajiny, ktorí na území mesta už majú nejakých členov rodiny;
- Presun z iných regiónov z dôvodu pracovnej príležitosti;
- Presun z iných krajín EU.

Prevažnú väčšinu tejto skupiny obyvateľstva tvoria ženy v produktívnom veku s deťmi. Zraniteľnú skupinu tvoria ľudia nad 60 rokov a ľudia so zdravotnými

problémami a znevýhodneniami. Títo ľudia sú odkázaní na finančnú pomoc od štátu, prípadne od organizácií poskytujúcich humanitárnu pomoc.

Počet ľudí s dočasným útočiskom ubytovaných na území mesta sa skladá z troch zložiek

- Počet ľudí s dočasným útočiskom evidovaných na meste Trenčín pre potreby vyplácania príspevku za ubytovanie – súkromné byty;
- Počet ľudí s dočasným útočiskom ubytovaných v zariadeniach spadajúcich pod Ministerstvo dopravy SR – ubytovne, hotely, penzióny;
- Počet ľudí s dočasným útočiskom bývajúcich v bytoch za komerčný nájom – nezistený – nie je evidencia.

Za celé obdobie od vypuknutia krízy chýba jednotná evidencia – systém evidencie na jednotlivých úrovniach mesto, kraj, štát a pod.

Evidencia nie je jednotná, preto predkladáme prístupné zdroje evidencie:

1. Počet ľudí s dočasným útočiskom evidovaných na meste Trenčín pre potreby vyplácania príspevku za ubytovanie

TABUĽKA 11 : POČET ĽUDÍ S DOČASNÝM ÚTOČISKOM EVIDOVANÝCH NA MESTE TREŇČÍN PRE POTREBY VYPLÁCANIA PRÍSPEVKU ODÍDENCOV Z UKRAJINY PODĽA SPÔSOBU UBYTOVANIA (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, MSÚ TN, IOM, 2024)

<u>Obdobie</u>	<u>Počet evidovaných domácností</u>	<u>Počet evidovaných ľudí s dočasným útočiskom</u>
<u>Január 2023</u>	<u>167</u>	<u>524</u>
<u>Február 2023</u>	<u>169</u>	<u>549</u>
<u>Marec 2023</u>	<u>183</u>	<u>567</u>
<u>Apríl 2023</u>	<u>174</u>	<u>536</u>
<u>Máj 2023</u>	<u>178</u>	<u>554</u>
<u>Jún 2023</u>	<u>186</u>	<u>571</u>
<u>Júl 2023</u>	<u>200</u>	<u>601</u>

<u>August 2023</u>	<u>212</u>	<u>645</u>
<u>September 2023</u>	<u>233</u>	<u>689</u>
<u>Október 2023</u>	<u>244</u>	<u>726</u>
<u>November 2023</u>	<u>240</u>	<u>713</u>
<u>December 2023</u>	<u>250</u>	<u>747</u>
<u>Január 2024</u>	<u>267</u>	<u>769</u>
<u>Február 2024</u>	<u>269</u>	<u>763</u>
<u>Marec 2024</u>	<u>265</u>	<u>755</u>
<u>Apríl 2024</u>	<u>258</u>	<u>742</u>
<u>Máj 2024</u>	<u>257</u>	<u>736</u>
<u>Jún 2024</u>	<u>244</u>	<u>709</u>

2. Počet ľudí s dočasným útočiskom ubytovaných v zariadeniach spadajúcich pod Ministerstvo dopravy SR

Tento počet je len orientačný z dôvodu, že prevádzkovatelia zariadení nemajú povinnosť poskytovať tieto informácie.

TABUĽKA 12 : POČET ĽUDÍ S DOČASNÝM ÚTOČISKOM UBYTOVANÝCH V ZARIADENIACH SPADAJÚCICH POD MINISTERSTVO DOPRAVY SR (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Obdobie	Počet ubytovaných – penzióny, hotely, ubytovne
2023	200
2024	200 - 250

Zoznam ubytovacích zariadení: Zvýraznené sú zariadenia aktívne spolupracujúce.

TABUĽKA 13 : ZOZNAM UBYTOVACÍCH ZARIADENÍ (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Lokalita	Adresa	Názov zariadenia
Omšenie	Omšenie	Omšenie: (Learning Institute of the Ministry of Justice)- ubytovanie utečencov ukončené 31.1.2024
Trenčín	Hurbanova 44	Penzión ACCOM
Trenčín	Nozdrkovce 7573	Penzión nad Stajňou
Trenčín	Zlatovská 3072	Ubytovňa Stavivo
Trenčín	Hodžova 6844	Penzión Gaborík
Trenčín	Palackého 7	Penzión Braneckého,
Trenčín	Kubrica	Ubytovňa Kubrica
Trenčín	K Zábraniu 623	Ubytovňa Kubrá
Trenčín	M.R.Štefánika 40	Ubytovňa ABC
Trenčín	Kubrická 227/77	Chata Trubárka
Trenčín	Potočná 595	Chata Opatová
Trenčín	Gen. M. R. Štefánika 6570/19	Ubytovňa KIKA
Trenčín	Kukučínova 39	Penzión Pod Brezinou
Trenčín	ul. Petra Bezruča 68	Formula
Trenčín	Generála Viesta 7	ARMY ubytovňa
Trenčín	Kasárenska 131/5	Penzion Kerola
Trenčín	Jiráskova 1657	Penzión na Sihoti

3. Počet ľudí s dočasným útočiskom bývajúcich v bytoch za komerčný nájom – nezistený – nie je evidencia

Narastajúci počet ľudí s dočasným útočiskom na území kraja, okresu, mesta zobrazuje aj štatistika Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V porovnaní rokov 2022 a 2024 je vidieť nárast počtu v každom okrese. Okres Trenčín zaznamenaný nárast o približne 1180 ľudí. Počet ľudí s vydaným dokumentom Dočasného útočiska

na oddelení cudzineckej polície Trenčín- zdroj: Dočasné útočisko, Ministerstvo vnútra SR - Polícia (minv.sk) Pre porovnanie uvádzame počty aj v ostatných okresoch kraja Trenčín.

TABUĽKA 14 : POČET ĽUDÍ S VYDANÝM DOKUMENTOM DOČASNÉHO ÚTOČISKA V TRENČIANSKOM KRAJI NA ODDELENÍ CUDZINECKEJ POLÍCIE TRENČÍN K 15.9.2024 (DOČASNÉ ÚTOČISKO, MINISTERSTVO VNÚTRA SR – POLÍCIA, MINV.SK, 2024)

Pobyt v SR - územný celok okres	Veková skupina/ pohlavie									SPOLU
	0-17		0-17 spolu	18-60		18-60 spolu	60+		60+ spolu	
	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		
Bánovce nad Bebravou	60	47	107	28	300	328	7	14	21	456
Ilava	153	120	273	110	519	629	13	30	43	945
Myjava	103	96	199	88	210	298	8	19	27	524
Nové Mesto nad Váhom	295	268	563	308	951	1259	23	59	82	1904
Partizánske	55	60	115	42	131	173	9	17	26	314
Považská Bystrica	97	128	225	79	228	307	16	32	48	580
Prievidza	233	225	458	124	554	678	32	77	109	1245
Púchov	99	80	179	36	206	242	14	26	40	461
Trenčín	516	487	1003	514	1561	2075	67	167	234	3312
Trenčiansky spolu	1611	1511	3122	1329	4660	5989	189	441	630	9741

TABUĽKA 15 : POČET ĽUDÍ S VYDANÝM DOKUMENTOM DOČASNÉHO ÚTOČISKA V OKRESE TRENČÍN NA ODDELENÍ CUDZINECKEJ POLÍCIE TRENČÍN V ROKOCH 2022 A 2024, STAV K DÁTUMU 15.09.2024 (VLASTNÉ SPRACOVANIE, WWW.MINV.SR, 2024)

Okres/ dátum zistenia	Veková skupina/ pohlavie									Spolu
	0-17		0-17 spolu	18-60		18-60 spolu	60+		60+spolu	
Trenčín	muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		
8/2022	392	427	819	168	981	1149	36	132	168	2136
2/2024	460	461	921	390	1386	1776	60	158	218	2915
4/2024	481	468	949	406	1430	1836	65	163	228	3013
9/2024	516	487	1003	514	1561	2075	67	167	234	3312

FORMY POMOCI

Cieľom organizácií a verejnej správy je, aby cudzincom, v tomto prípade utečencom prichádzajúcim na územie mesta bola poskytnutá pomoc pri ich integrácii. Integrácia je prospešná pre obe strany a znižuje závislosť utečencov od dlhodobej pomoci štátu a organizácií. Preto sme sa po zabezpečení základných životných potrieb zamerali na poskytovanie informácií.

1 . Prvá fáza integrácie - humanitárna pomoc – hmotná, finančná. Výdaj humanitárnej pomoci:

- Výdajné miesto – Kultúrne centrum Aktivity, Kyjevská 3183, Trenčín

TABUĽKA 16 : POČET VYDANÝCH BALÍKOV ZA ROK 2023 (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, TRENČÍN POMÁHA UKRAJINE, 2024)

Obdobie	Počet vydaných balíkov	Poznámka
Január – máj 2023	740	Priemerne 148
Jún – december 2023	951	Priemerne 93
spolu	1691	

Kultúrne centrum aktivity poskytovalo a poskytuje výdaj humanitárnej pomoci od marca 2022. Výdajné termíny sú v roku 2024 zredukované na 2x mesačne.

Výdaj humanitárnej pomoci bol/je zabezpečený aj individuálnymi výdajmi prostredníctvom ADRA centra a dobrovoľníckej skupiny Prievozníčky.

- **Výdaj humanitárnej pomoci + infosemináre**

V rokoch 2023 a 2024 boli zabezpečené aj prostredníctvom regionálnej kancelária IOM. Výdaje boli spojené s infoseminármi na rôzne témy potrebné pre jednoduchšiu integráciu utečencov.

Predmetom výdaja humanitárnej pomoci boli: zimné oblečenie, drogéria, základné potreby do domácnosti, trvanlivé potraviny, power-banky.

Donor: súkromní darcovia, IOM, Mareena, Považský cukrovar, UHNCR, Adient, Pontis n.o., ADRA

2. fáza integrácie – odovzdávanie informácií

V tejto fáze sme pokračovali v aktivitách z roku 2022: kultúrne aktivity, nízkoprahové kurzy slovenského jazyka pre dospelých a deti, infosemináre, individuálne konzultácie, pomoc pri zabezpečení zdravotnej starostlivosti, pomoc pri zaradzovaní detí do škôl a materských škôl, sprievod k lekárom, na úrady a iné.

- **Individuálne konzultácie**

TABUĽKA 17 : POČET INDIVIDUÁLNYCH KONZULTÁCIÍ POSKYTNUTÝCH V KANCELÁRII IOM MIC V OBDOBÍ 01.01.2023 - 01.01.2024: (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Area of counselling/Oblasti poradenstva	In person /Osobne	Phone /Telefonicky	Email	Add /Spolu
BorderCrossing/Prekračovanie hraníc	0	2	1	3
Childcare/Starostlivosť o deti	9	2	8	19
Citizenship/Občianstvo	1	0	0	1
Contacts/Kontakty	63	23	32	118
Documents/Dokumenty	33	12	9	54
Education and Retraining/Vzdelanie a preškolenie, rekvalifikácia	107	32	92	231

Employment/Zamestnanie, zamestnanosť	90	13	56	159
Entrepreneurship/Podnikanie	0	0	2	2
extension of confirmation of temporary refuge/Predĺženie potvrdenia dočasného odídencia	7	0	0	7
Healthcare/Zdravotná starostlivosť	31	17	30	78
Housing/Bývanie, ubytovanie	1	0	0	1
housing consultation to the contract/Poradenstvo k zmluve o ubytovaní	1	0	0	1
Housing-Accommodation/Ubytovanie, bývanie	19	14	7	40
Others/Iné	46	36	17	99
Qualification Recognition/Uznanie kvalifikácie	31	8	79	118
Residence/Bydlisko	13	5	2	20
Social Security/Sociálne zabezpečenie	13	3	24	40
Visa/Víza	1	0	0	1
Transport/Doprava	0	1	1	2
Add/Spolu	466	168	360	994

Počet jedinečných klientov, ktorým bola poskytnutá konzultácia v období 01.01.2023- 31.01.2024 bol 734 klientov.

- **Info semináre** – spolupráca rôznych organizácií pôsobiacich v regióne, ktoré aktívne pracujú s komunitou utečencov, napr. IOM MIC, NIVAM, EQUITA, Liga za duševné zdravie, IPčko.

Na informačných seminároch boli volené témy, ktoré pomáhajú utečencom zorientovať sa vo fungovaní rôznych spoločenských oblastí.

TABUĽKA 18 : POČET, ZAMERANIE A ÚČASŤ NA INFOSEMINÁROCH V ROKOCH 2023 A 2024 (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Aktivita	Organizátor	Téma	Účasť – približný počet	Pravidelná/Jednorazová
Infoseminár - 2023	IOM, NIVAM	Rodičovské združenie pre matky žiakov 8. a 9. ročníkov	9	16.12.2022
Infoseminár – info o činnosti organizácie	IOM,	Základné info pre členov komunity	15	18.01.2023
Infoseminár – pobyty na SVK	IOM		27	23.02.2023
Infoseminár – vzdelávanie na SVK	IOM, NIVAM		23	13.04.2023
Infoseminár – bezpečné zamestnávanie	IOM	Omšenie	27	31.05.2023
Infoseminár - 2023	IOM	Bezpečná práca	12	26.07.2023
Rodičovské stretnutie	NIVAM, IOM	Info k začiatku školského roka	10	15.08.2023
Infoseminár – pracovné poradenstvo	IOM, EQUITA	Seminár pre obyvateľov penziónu ACCOM	17	03.10.2023

Bezplatné právnické konzultácie	IOM	Individuálne konzultácie s ukrajinskou právničkou	7	02.10.2023
Infostretnutie pre rodičov	NIVAM, IOM	ZŠ Hodžova, Trenčín	4	04.10.2023
Infoseminár – škikana na školách, prevencia sexuálneho vykorisťovania a zneužívania	NIVAM, IOM		6	20.11.2023
Pozvanie na čaj a ženské zdravie	IOM, EQUITA		42	22.11.2023
Infoseminár – Deň zdravia	IOM, EQUITA	Infoseminár spojený s praktickými vyšetreniami EKG, cholesterolu, cukor v krvi	18	11.12.2023
TRENČIANSKA UNIVERZITA ALEXANDRA DUBČEKA V TRENČÍNE	IOM	stretnutie s koordinátormi zahraničných študentov	7	08.12.2023
Focus group	IOM	Téma bezpečná	17	06.02.2024

		práca a prevencia sexuálneho vykorisťovania a zneužívania		
Infoseminár - 2024	IOM, NIVAM	Rodičovské združenie pre matky žiakov 8. a 9. ročníkov	22	07.02.2024
Pracovné stretnutie ÚPSVaR TN	ÚPSVaR TN, IOM	Všeobecné informácie o migrácii	9	
Pracovné stretnutie CPP	CPP Trenčín	Všeobecné informácie o migrácii	18	08.02.2024
Stretnutia aktérov pomoci	Trenčín pomáha Ukrajine, IOM	Integrácia ľudí s dočasným útočiskom	8-16	Pravidelná - mesačná
Stretnutia - psychohygiena	IPčko – Centrum Káčko	Stretnutia aktérov pomoci zamerané na psychohygienu	6-12	pravidelné
Kurzy slovenského jazyka - dospelí	IOM	4 turnusy	70	2023- 2024

- **Kultúrne aktivity**

TABUĽKA 19 : POČET, ZAMERANIE A ÚČASŤ NA KULTÚRNYCH AKTIVITÁCH V ROKOCH 2023 A 2024 (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Aktivita	Organizátor	Poznámka	Účasť – približný počet	Dátum
Tradiície Ukrajiny a Slovenska	IOM, Trenčín pomáha Ukrajine, Mareena, NIVAM, Liga za duševné zdravie,		125	31.03.2023
Deň lesa	Mareena, IOM, Liga za duševné zdravie		29	05.06.2023
Komunitný piknik	IOM, Liga za duševné zdravie		47	24.06.2023
Posledný zvonček	ADRA Slovakia, Liga za duševné zdravie, Mareena, IOM, Trenčín pomáha Ukrajine		52	30.06.2023
Deň nezávislosti Ukrajiny	IOM, Trenčín pomáha Ukrajine, Mareena, NIVAM, Liga za duševné zdravie,		150	24.08.2023
EKO deň	Mareena, IOM, Liga za duševné zdravie		40	22.09.2023

Film – Novodobé otroctvo v rybárskom priemysle	IOM	KINO METRO - Európsky deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi	25	18.10.2023
Hellowen s prezentáciou zvykov	Liga za duševné zdravie, Mareena, IOM, ADRA		58	28.10.2023
Workshop – výroba vianočných anjelov	IOM		11	09.12.2023
Vianočný koncert	ADRA, IOM, Liga za duševné zdravie		80	23.12.2023
Vianočné trhy	Mareena, Trenčín pomáha Ukrajine	Propagácia témy migrácie formou hand made výrobkov		December 2023
Beseda s ukrajinskou spisovateľkou Karinou Armlos	IOM	KKC Hviezda	19	25.01.2024
Workshop – výroba látkovej hračky	IOM		11	20.01.2024
Koncert nezlomnej krajiny	IOM, Trenčín pomáha Ukrajine	KKC Hviezda	43	24.02.2024

Keramické workshopy	Trenčín pomáha Ukrajine		8-20	Pravidelné
Spoločenské hry	Mareena		6-10	Pravidelné
Predškolská príprava detí	ADRA Centrum		10	Pravidelné
Kurzy slovenčiny pre deti	Trenčín pomáha Ukrajine		10- 15	2023 -2024
POHODA - festival	ADRA, Mareena, Trenčín pomáha Ukrajine			2023
Voľnočasové aktivity s deťmi	Liga za duševné zdravie			Pravidelné
Športové soboty	ADRA Centrum			Pravidelné 2023 -2024
Denný tábor – jarne prázdniny	Trenčín pomáha Ukrajine		15	Jar 2023
Denný tábor – jarne prázdniny	ADRA Centrum		35	Jar 2024
Denný tábor – letné prázdniny	ADRA Centrum		50	Júl, august 2024
Denné tábory	Liga za duševné zdravie, Trenčín pomáha Ukrajine		100	Júl – august 2022, 2023
Denný tábor – slovenčina pre deti	Trenčín pomáha Ukrajine	KKC Hviezda	14	August 2024

Deň nezávislosti Ukrajiny	Trenčín pomáha Ukrajine, NIVAM, Liga za duševné zdravie, Mesto Trenčín,		120	24.08.2024
Premietanie dokumentu "20 dní v Mariupole"	UA ambasáda v SR, KKC Hviezda, Mesto Trenčín, Trenčín pomáha Ukrajine		60	16.09.2024

Poznámka: Pri každej aktivite, buď v čase prípravy, alebo počas samotnej aktivity, hrali dôležitú úlohu aj dobrovoľníci.

V tejto časti chceme pripomenúť potrebu vzdelávania obyvateľov mesta – domácej komunity v oblasti migrácie, integrácie. Vzdelávanie v oblasti práce s cudzincami je dôležité aj pre aktérov pracujúcich s touto skupinou obyvateľov. Určité formy vzdelávania, osvetu zabezpečujú neziskové organizácie – napr. IOM, Európska migračná sieť. Vhodná forma na zoznamovanie sa s komunitami cudzincov je prostredníctvom kultúrnych podujatí.

Pre komunitu cudzincov je dôležitá znalosť slovenského jazyka. Nízkoprahové kurzy slovenského jazyka pre deti zabezpečuje projekt Trenčín pomáha Ukrajine. Je potrebné rozšíriť možnosti doučovania v slovenčine a podporiť šance na lepšie uplatnenie deti pri prijímacích pohovor na stredné školy.

POSKYTOVATELIA POMOCI

V roku 2022 sa podarilo zosieťovať a nadviazať vzájomnú spoluprácu s organizáciami v regióne. Ide o neziskové organizácie, štátne organizácie, verejnú správu a skupiny dobrovoľníkov. Počet aktérov sa stále mení a pribúdajú noví partneri. Väčšina spoluprác je už dlhodobá. Spolupráce aktuálne nie sú podchytené formálne – písomne.

Pre udržanie nastavených aktivít a pre potreby pokračovania procesu integrácie cudzincov v meste je potrebné pokračovať vo vzájomnej spolupráci aktérov formou

spoločných stretnutí a odovzdávania si informácií k téme migrácie a integrácie. Je dôležité hľadať nové formy vzdelávania v téme integrácie pre domácu komunitu. Od roku 2022 do septembra roku 2024 bolo zrealizovaných 16 koordinačných stretnutí.

TABUĽKA 20 : ZOZNAM SPOLUPRACUJÚCICH ORGANIZÁCIÍ V MESTE TRENČÍN (VLASTNÉ SPRACOVANIE ING. DANA VÁNIOVÁ, IOM, 2024)

Organizácia	Typ organizácie	Spolupráca	Poznámka
OCP	ŠO	formálna spolupráca	Referovanie klientov na kanceláriu IOM MIC
Mesto Trenčín	VS	Memorandum o spolupráci s IOM	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, pomoc pri organizovaní podujatí, podpora, zdieľanie kontaktov a informácií, umiestňovanie detí do MŠ/ZŠ
IPčko – Centrum Káčko	NO	Psychologická podpora	aktívna účasť na spoločných stretnutiach, spoluúčasť na organizovaní aktivít, individuálne konzultácie s klientami, supervízia pre aktérov pomoci
ÚPSVaR Trenčín	ŠO	Program na podporu UA komunity skončený - individuálne	informačné stretnutie - január 2024, formálna spolupráca

		referovanie klientov – do 31.12.2023	
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka		spolupráca pokračuje – IOM EMN	Marec 2024 - plánované aktivity - kurzy SJ, info stretnutia pre študentov
SČK - Slovenský Červený kríž Trenčín	NO	nemajú aktívny program na podporu UA komunity	Výdaj humanitárnej pomoci pre poberateľov dávok v hmotnej núdzi vrátane utečencov z Ukrajiny
Trenčín 2026		aktuálne bez spoločnej agendy	zriadenie Inštitútu participácie ako legacy TN 2026
CPP - centrum poradenstva a prevencie Trenčín	ŠO	pomoc pri riešení otázok školskej dochádzky	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, stretnutie pre školských psychológov s témou utečencov z Ukrajiny, individuálne konzultácie
Liga za ľudské práva	NO	čerpanie Informácia-organizácia nemá zastúpenie v meste Trenčín	posúvanie info klientom, individuálne konzultácie
NIVAM	ŠO	semináre	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, spolupráca pri organizovaní

			seminárov, podujatí, individuálne konzultácie s ukrajinskou psychologičkou
Liga za duševné zdravie	NO	aktívne v mestách Trenčín, Prievidza a Nové Mesto nad Váhom	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, spolupráca pri organizovaní seminárov, podujatí, individuálne konzultácie s ukrajinskou psychologičkou
ADRA Slovakia	NO	otvorenie ADRA CENTRA	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, voľnočasové aktivity, spoluúčasť na organizovaní podujatí, slovenský jazyk pre dospelých - konverzácia
LUNA	NO	vzájomné informovanie o službách	účasť na konferencii - december 2023
Mareena	NO		aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, mobilný tím, individuálne konzultácie

Centrum právnej pomoci	ŠO		postúpenie klientov na právnické konzultácie
EQUITA	NO	spoluorganizátor info seminárov	zdravotná starostlivosť – zabezpečenie lekárov, špecializovaných vyšetrení
KCA – výdaj nepotravinové položky	NO	obmedzenie služieb – výdaj 2x mesačne do vyprázdnenia skladu - marec 2024	aktívna účasť na pravidelných stretnutiach, iniciátor humanitárnej pomoci, výdaj humanitárnej pomoci
Prievozníčky	Dobrovoľnícka skupina	referovanie klientov	organizovanie zbierok pre utečencov na území mesta, pre ľudí, ktorí zostali na Ukrajine
Trenčianske dobrovoľnícke centrum	NO	zastrešuje projekt Trenčín pomáha Ukrajine	
Trenčín pomáha Ukrajine	iniciatíva		zastrešovanie pomoci ukrajinským utečencom v meste Trenčín, sieťovanie a spájanie organizácií, infosemináre, kultúrne podujatia

Skratky: NO – nezisková organizácia, VS- verejná správa, ŠO – štátna organizácia, OCP – oddelenie cudzineckej polície, NIVAM - Národný inštitút vzdelávania a mládeže, KCA - Kultúrne centrum Aktivity, EMN - Európska migračná sieť

UDRŽATEĽNOSŤ - PLÁN

Je dôležité, aby cudzinci po príchode na územie Slovenska a mesta Trenčín dostali informácie potrebné pre čo najmenej komplikovaný prechod k samostatnému fungovaniu v novom prostredí.

Prácu s cudzincami môžeme rozdeliť do dvoch etáp:

- 1. Novo prichádzajúci cudzinci/utečenci na územie mesta** – táto skupina ľudí potrebuje zabezpečenie svojich základných potrieb – hmotná humanitárna pomoc a základné informácie. Tieto informácie môže poskytovať kontaktný bod pod správou mesta. Fungovanie tohto bodu/kancelárie môže byť zabezpečené v spolupráci s neziskovými organizáciami.

Informácie môžu cudzinci/utečenci čerpať aj z web stránky – možná štruktúra stránky a základné informácie sú popísané nižšie.

- 2. Cudzinci/utečenci pobývajúci na území mesta dlhšie** – v integrácii je dôležité venovať sa jazykovej príprave – nízkoprahové kurzy slovenského jazyka zabezpečené napr. neziskovými organizáciami. Pokračovanie v poskytovaní užitočných informácií. Dôležité je mapovanie potrieb cudzincov.

Pre obe skupiny cudzincov je dôležité zabezpečiť prístup k informáciám uľahčujúcim ich integráciu. Táto funkcia môže byť pokrytá dvoma spôsobmi, prípadne kombináciou:

A. Vytvorenie web stránky – poskytovanie základných informácií pre cudzincov. Môže byť súčasťou stránky mesta.

- Inšpirácia - Web stránka: [Košice pre Ukrajinu - VITAJTE V KOŠICIACH \(kosicepreukrajinu.sk\)](http://kosicepreukrajinu.sk)

Návrh web pre mesto Trenčín – štruktúra

Trenčín – cudzinci (Ukrajina):

- 1. Domov** – úvodné informácie, mapa mesta, tiesňové kontakty, informácie pre vstup na SVK, Kancelária prvého kontaktu – (ak bude zriadená);
- 2. Organizácie** – zoznam aktívnych organizácií s krátkym popisom a prelinkom na ich stránku;

3. **Zdravotná starostlivosť** – informácie o nároku na zdravotnú starostlivosť, informácie ako nájsť lekára s prelinkom na VÚC [Kto je môj lekár? \(zdravotné obvody\), Zdravotníctvo, Trenčiansky samosprávny kraj \(tsk.sk\)](#);
4. **Ubytovanie** – možnosti ubytovania - informácie o potrebe evidencie na MsÚ TN atď. Zoznam ubytovacích zariadení, informácie o opatreniach ku kompenzácii nákladov na bývanie. Informácie pre domácnosti o možnostiach poskytnutia ubytovania, záložka na prelinkovanie <https://pomocpreukrajinu.sk/>;
5. **Práca** – ako sa zamestnať – základné informácie, ako si nájsť prácu s prelinkom na oficiálne portály – Profesia, Ako zamestnať cudzinca, a ďalšie;
6. **Doprava** – MHD, prímestská doprava, zahraničná a diaľková doprava, letecká doprava – možnosti dopravcov, ktorí dopravujú cestujúcich na ukrajinské hranice a pod., s prelinkovaním na stránky a cestovné poriadky;
7. **Časté otázky** – otázky od cudzincov s odpoveďami;
8. **Spätná väzba** – mapovanie potrieb, dotazník spokojnosti, fotodokumentácia z aktivít;
9. **Chcem pomôcť** – časť pre obyvateľov mesta, či organizácie, ktoré sa chcú zapojiť do integračného procesu.

B. Vytvorenie kontaktného miesta v pôsobnosti Mestského úradu Trenčín, ktoré bude slúžiť na poskytovanie základných informácií pre cudzincov prichádzajúcich do mesta Trenčín.

Úloha: poskytovanie základných informácií a smerovanie na ďalšie inštitúcie, zbieranie podnetov od cudzincov, mapovanie základných potrieb a následné organizovanie informačných seminárov v spolupráci s organizáciami a aktérmi pomoci.

Táto úloha je previazaná na Priorita 3 – Podporné sociálne služby, Opatrenie 3.3. Komunitného plánu.

UŽITOČNÉ INTERNETOVÉ LINKY

- Zákon o pobyte : [404/2011 Z. z. Zákon o pobyte cudzincov | Aktuálne znenie \(zakonypreludi.sk\)](#)
- Zákon o azyle: [480/2002 Z. z. Zákon o azyle | Aktuálne znenie \(zakonypreludi.sk\)](#)
- Dočasné útočisko: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=kabinet-rozhodol-o-predlzeni-poskytovania-docasneho-utociska-aj-o-zmenach-pri-poskytovani-prispevku-za-ubytovanie>
- Ubytovanie odídencov: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/29282/1>
- Príspevok na ubytovanie: [Informácie k príspevku za ubytovanie cudzinca podľa zákona o azyle, Ministerstvo vnútra SR - Verejná správa \(minv.sk\)](#)
- IOM: [Migračné informačné centrum - Migračné informačné centrum IOM](#)
- Bezpečná práca: [Domov - SAFE \(iom.sk\)](#)
- EMN – Európska migračná sieť: [Home - emnconference.sk](#)
- Mobilná aplikácia SAFE: <http://www.safe.iom.sk/>
- Bezpečné cestovanie: <http://www.bezpecnecestovanie.iom.sk/>
- UNHCR: [UNHCR Slovakia - Help for refugees and asylum-seekers](#)
- Mareena: [Mareena](#)
- Overenie platnosti dokumentu dočasného útočiska: [Validation of tolerated residence permit \(minv.sk\)](#)
- Ministerstvo vnútra SR: [Ministerstvo vnútra SR - Azyl a migrácia \(minv.sk\)](#)
- Ukrajina: [Уряд врегулював питання призначення допомоги при народженні дитини батькам, які через війну виїхали за кордон | Кабінет Міністрів України \(kmu.gov.ua\)](#)
- Práca – Úrad práce a sociálnych vecí: [Užitočné informácie pre občanov Ukrajiny/Корисна інформація для громадян України/Useful information for citizens of Ukraine > ÚPSVaR \(gov.sk\)](#)
- Štatistiky o migrácii – Európska komisia: [Štatistika o migrácii do Európy - Európska komisia \(europa.eu\)](#)